

Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışması*

Validity and reliability study of the Preschool Emotion Regulation Scale

Hilal Yılmaz¹, Rengin Zembat²

Makale Geçmişi

Geliş : 5 Aralık 2020

Düzeltilme : 21 Haziran 2021

Kabul : 25 Ağustos 2021

Makale Türü

Araştırma Makalesi

Article History

Received : 5 December 2020

Revised : 21 July 2021

Accepted : 25 August 2021

Article Type

Research Article

Öz: Okul öncesi çocukların duygu düzenleme becerilerini ölçmeye yönelik ölçme aracının geliştirilmesi amaçlanan bu araştırma nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modelinde tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu 2018-2019 eğitim-öğretim yılında okul öncesi eğitim kurumlarında öğrenim gören 48-72 aylık 294 çocuktan oluşmaktadır. Araştırmada "Kişisel Bilgi Formu" ve geliştirilen ölçme aracının ölçüt geçerliğini test etmek amacıyla "Duygu Düzenleme Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin Kapsam Geçerlik İndeksinin 0.67 ve madde-toplam korelasyon değerlerinin uygun olduğu tespit edilmiştir. Ölçeğin ölçüt geçerliğini sağladığı saptanmıştır. Ölçeğin toplam Cronbach Alpha değerinin .93 olduğu tespit edilmiştir. Ölçeğin tüm maddeleri için alt ve üst gruplar arasında anlamlı farklılık olduğu ve madde ayırt ediciliğini sağladığı belirlenmiştir. Ölçeğin test-tekrar test puanları arasında yüksek düzeyde, pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu ve puanlayıcılar arasındaki uyum gücünü sağladığı tespit edilmiştir. Geliştirilen Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği, Duygu düzenleme, 48-72 aylık çocuklar

Abstract: This study, which aims to develop a measurement tool to assess the emotion regulation skills of preschool children, was designed using a descriptive survey model. The study group comprised 294 children aged 48-72 months. It was determined that the Content Validity Index of the Preschool Emotion Regulation Scale developed was 0.67, the item-total correlation values were appropriate, and that the scale provides the criteria required to prove validity. The total Cronbach Alpha value was found to be 0.93. There was a significant difference between the lower and upper groups for all items of the scale, which provided item discrimination. It was determined that there is a high-level, positive, and significant relationship between test-retest scores of the scale, which provides the strength of agreement between raters. Accordingly, the Preschool Emotion Regulation Scale is a valid and reliable measurement tool.

Keywords: Preschool Emotion Regulation Scale, Emotion regulation, Children aged 48-72 months

DOI: 10.24130/eccdjecs.1967202152327

Başlıca Yazar: Hilal Yılmaz

*Bu makale, Hilal YILMAZ'ın Prof. Dr. Rengin ZEMBAT danışmanlığındaki doktora tezinin bir kısmından üretilmiştir ve 10-13 Eylül 2020 tarihleri arasında sanal ortamda gerçekleştirilen VIIth International Eurasian Educational Research Congress'te "sözlü bildiri" olarak sunulmuştur.

¹ Artvin Çoruh Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, yilmazhilal@artvin.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4594-3155>

² Maltepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, renginzembat@maltepe.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2377-8910>

SUMMARY

Introduction

Emotions can be defined as an organism's responses to stimuli in the most general sense (Garber & Dodge, 1991). Emotions generally help the individual to know his/her environment, make decisions, adjust his/her behavioral responses, and thus increase social interaction (Gross, 2014). Emotion is a phenomenon that signals the individual that something important may be at stake in the face of an internal and external event experienced by the individual. As these events are taken and evaluated in specific ways, emotion triggers a coordinated set of response tendencies that include experiential, behavioral, central, and environmental physiological systems (Sroufe, 1997). When these emotional responses occur, they can be regulated in various ways to shape the individual's observable responses (Gross, Richards, & John, 2006).

Emotion regulation is an essential adaptation skill. Whether we are hiding our frustration, staying calm, or increasing our excitement, changing our emotions to achieve our goals is an important process that requires conscious effort in some situations and for some people (Stifter & Augustine, 2019). Emotion regulation in Thompson's (1994) definition comprise the external and internal processes responsible for monitoring, evaluating, and changing emotional responses, including intense and temporal processes, to achieve goals. Emotion regulation is the ability to have an experience with the continuity of emotions and to respond to ongoing demands and immediate reactions in a socially acceptable and sufficiently flexible manner. This process is defined as the ability of the individual to postpone their own reactions when necessary (Cole & Deater-Deckard, 2009).

Emotion regulation skills of preschool children include social-emotional skills (Eisenberg & Fabes, 2006), academic achievement (Denham, Bassett, Sirotkin, & Zinsler, 2013; Graziano, Reavis, Keane, & Calkins, 2007), school readiness (Herndon, Bailey, Shewark, Denham, & Bassett, 2013; Raver, Garner, & Smith-Donald, 2007), school adjustment (Bailey, Denham, Curby, & Bassett, 2016; Di Maggio, Zappulla, & Pace, 2016), peer relations (Hay, Payne, & Chadwick, 2004; Kim & Cicchetti, 2010), psychological resilience (Prout, Malone, Rice, & Hoffman, 2019; Tugade & Fredrickson, 2007), and teacher-child relationships (Lee & Boo, 2013). To ascertain that children with high emotion regulation skills are competent in these areas, it is first necessary to determine the variables that affect children's emotion regulation by evaluating their emotion regulation skills in the preschool period from an early age.

Method

This study was designed in the descriptive survey model, one of the quantitative research methods, to develop a measurement tool that assesses emotion regulation skills in children aged 48–72 months. The study group was selected on the basis of appropriate sampling from non-probabilistic sampling types in the spring semester of the 2018–2019 academic year. As data collection tools, a "Personal Information Form" was used to gather the demographic information of the children; "Emotion Regulation Scale" was used to test the criterion validity of the "Preschool Emotion Regulation Scale" and "Preschool Emotion Regulation

Scale" developed by the researcher to determine the emotion regulation skills of children aged 48–72 months.

Results

The content validity rate is 1-2-3-4-7-8-9-10-13-14. It was determined as 1 for the items and 0.80 for all other items. As a result of the analysis, all the items were included in the item pool, as the Content Validity Coefficient (CVC) of any item was not below 0.62. In addition, the Content Validity Index was calculated for the whole scale (CVI = 0.67). It was determined that this value was greater than the value determined for the minimum CVC (0.62) and the content validity of the scale was found to be statistically significant (CVI > CVC). A moderate, positive, and significant relationship between the Preschool Emotion Regulation Scale and the Emotion Regulation Scale ($r = .67$; $p < .001$) was observed. According to the item-total correlation values, it was determined that the lowest value was .32 and the highest value was .74, and according to the item-total correlation results, it was determined that no item had a value below .20. If the item was removed, when the change in the test averages was examined, it was found that the lowest value was 36.85 and the highest value was 37.68. As a result of this finding, when the item mean and test variances were examined and when the total number of items was considered, it was decided to not exclude any item from the test. Furthermore, when the change in the Cronbach Alpha reliability coefficient was examined, if the item was removed, it was found that the lowest value was .92, the highest value was .93, and the total test Cronbach Alpha value was .93. As a result of the item-total correlation analysis, it was determined that the correlations of all items of the Preschool Emotion Regulation Scale with the total of the test were significant at the level of .001, and each item received a value above .30. To examine the distinctiveness of the items in the Preschool Emotion Regulation Scale, a t-test analysis was conducted on independent groups between the 27% slice scores of the highest score for each item of the test and the 27% slice scores of the lowest score for each item of the test. As a result of the analysis, a significant difference was found between the lower and upper groups for all items of the scale ($p < .001$). It was determined that there is a high-level, positive, and significant relationship between the test–retest results of the Preschool Emotion Regulation Scale ($r = .73$; $p < .001$). It was determined that the adaptation power of the Preschool Emotion Regulation Scale between the raters was at a good level (Cohen's kappa coefficient = .76; $p < .001$).

Conclusion and Discussion

When all validity and reliability analysis results are evaluated together, it is determined that the Preschool Emotion Regulation Scale developed is a valid and reliable measurement tool that can be used to test the emotion regulation skills of children aged 48–72 months.

GİRİŐ

Okul  ncesi dönemde çocuklar okul yaşamıyla birlikte yeni bir çevreye girerler ve bu evre ile etkileŐim sonucu duygusal olarak farklı deneyimler elde etmeye başlarlar. Çocuklar bu süreçte heyecanlı, kaygılı, mutlu ya da şaşkın olabilirler. Bu duygular çocukların içinde buldukları duruma yönelik olumlu ve olumsuz olarak deđiŐebilmektedir. Çocukların duygularının farkında olup, yaşadıkları olaylara ilişkin duygularını ifade etmeleri desteklendiğinde çocukların duygusal geliŐimlerinde de etkili bir ilerleme sağlanabilecektir.

Duygular en genel anlamıyla organizmanın uyarılara verdiği yanıtlar olarak tanımlanabilmektedir (Garber ve Dodge, 1991). Duygular genellikle bireyin çevresini tanınmasına, karar vermesine, davranıŐsal tepkilerini ayarlamasına ve bu sayede sosyal etkileŐimini artırmasına yardımcı olmaktadır (Gross, 2014). Duygu bireyin yaşadığı içsel ve dıŐsal bir olay karŐısında, bireye önemli bir Őeyin söz konusu olabileceğine dair iŐaret veren bir olgudur. Bu olgu bir bütün olarak değerlendirildiğinde bireyin yaşantısında deneysel, davranıŐsal ve çevresel sistemleri de içerisine alan ve aynı zamanda birbirlerinden de etkilenen bir dizi tepkilerin ortaya çıkmasına neden olmaktadır (Sroufe, 1997). Bu duygu tepkileri ortaya çıktığında, çeşitli biçimlerde düzenlenebilmekte ve bireyin gözlemlenebilir tepkilerini Őekillendirebilmektedirler (Gross, Richards ve John, 2006).

Okul  ncesi dönemde deneyimlenen bu duygular, çocuğun kendine olan algısını iyileŐtiren ya da bu algıya zarar veren nitelikte olabilmektedir. Bu dönemde çocuğun başardığı bir oyun sonrasında gururlanması ya da oyun başarısızlık ile sonuçlandığında kendinden utanması gibi durumlarla karŐılaŐılabilmektedir (Holodynski ve Friedlmeier, 2006). Duygular bireyin yaşamının önemli parçalarıdır. Bireyin hayatını hem kolaylaŐtırabilir hem de zorlaŐtırabilir. Problem çözmeyi kolaylaŐtırabilir veya bozabilir ya da ilişkileri kurabilir veya bu iliŐkilere zarar verebilir. Bu iki yönlü etkileşimler çocukların duygularını düzenlemeyi öğrenmelerine yardımcı olma ihtiyaını yođunlaŐtırmaktadır (Macklem, 2008).

Duygu düzenleme, uyum sağlama becerileri için esastır. Hayal kırıklığımızı gizlemek, sakin kalmak veya heyecanımızı arttırmak, duygularımızı hedeflerimize ulaşmak için deđiŐtirmek, bazı durumlarda ve bazı kişiler için çaba gerektiren önemli bir süreçtir (Stifter ve Augustine, 2019). Thompson'un (1994) tanımıyla duygu düzenleme; duygusal tepkilerin, özellikle yoğun ve zamansal özelliklerinin, hedeflere ulaşmak için izlenmesinden, değerlendirilmesinden ve deđiŐtirilmesinden sorumlu dıŐsal ve içsel süreçlerden oluŐur. Duygu düzenleme, duyguların sürekliliği ile ilgili deneyim sahibi olma, devam eden taleplere ve anlık tepkilere sosyal olarak kabul edilebilir ve yeterince esnek bir Őekilde

cevap verebilme yeteneğidir. Bu süreç gerektiğinde bireyin kendi isteğiyle tepkilerini erteleme yeteneği olarak tanımlanmaktadır (Cole ve Deater-Deckard, 2009).

Duygu düzenleme becerisi yaşla birlikte daha esnek bir hale geldiği ve geliştiği için, kişisel ve kişiler arası uyum süreçleri için çekirdek bir gelişim görevi olarak kabul edilmektedir (Stifter ve Augustine, 2019). Bu nedenle duygu düzenleme, erken çocukluk yıllarından başlamak üzere geliştirilmesi gereken önemli bir beceri olarak görülmektedir.

Yaşamın ilk üç yılında, bazı gelişimsel alanlarda önemli gelişmeler meydana gelmektedir. Bu dönemde motor, duygusal ve bilişsel gelişimde hızlı değişiklikler gözlenmektedir. Bu değişikliklere paralel olarak çocukların duygu düzenleme becerileri de gelişmektedir. Yürümeyle birlikte gelişen dil becerileri ve öz farkındalık sayesinde (Lewis, 2000) okul öncesi dönemde çocuklar duygularını kendi cümleleriyle ifade ederek çevrelerindeki bireylerle sosyal etkileşime girmektedirler (Cole, Armstrong ve Pemberton, 2010). Bu etkileşimler aracılığıyla anne-çocuk arasında duygu düzenleme becerilerinin gelişimi artarak hız kazanmaktadır.

Okul öncesi dönemde çocukların duygu düzenleme becerileri; sosyal-duygusal beceri (Eisenberg ve Fabes, 2006), empati becerileri (Koca, 2020), davranış sorunları (Meriç, 2020; Sarıot Ertürk, 2019; Şahin, 2019, Ünal, 2020), akademik başarı (Denham, Bassett, Sirotkin ve Zinsler, 2013; Graziano, Reavis, Keane ve Calkins, 2007), okula hazıroluş (Herndon, Bailey, Shewark, Denham ve Bassett, 2013; Raver, Garner ve Smith-Donald, 2007), okula uyum (Bailey, Denham, Curby ve Bassett, 2016; Di Maggio, Zappulla ve Pace, 2016), akran ilişkileri (Hay, Payne ve Chadwick, 2004; Kim ve Cicchetti, 2010), psikolojik sağlamlık (Prout, Malone, Rice ve Hoffman, 2019; Tugade ve Fredrickson, 2007), anne-çocuk (Arslan Özkılıç, 2021) ve öğretmen-çocuk ilişkisi (Lee ve Boo, 2013) gibi diğer pek çok alanı etkilemektedir. Okul öncesi dönemde duygu düzenleme becerilerinin erken yaşlardan itibaren değerlendirilerek çocukların duygu düzenleme becerilerinin diğer gelişim alanlarına etkilerinin incelenmesi ve çocukların duygu düzenleme becerileri üzerinde etkili olan diğer değişkenlerin saptanması gerekli görülmektedir. Çocukların duygu düzenleme becerilerinin değerlendirilmesiyle bu tür olası etkilerin tespit edilmesinin de daha kolay olacağı düşünülmektedir.

Tüm bu çalışmalar birlikte değerlendirildiğinde okul öncesi dönem çocuklarının duygu düzenleme becerilerinin tespit edilmesi ve ayrıntılı bir biçimde betimlenmesinin çocuklara, ailelere, öğretmenlere ve diğer araştırmacılara sunacağı katkılar oldukça fazladır. Çocuklara sunulacak eğitim-öğretim faaliyetlerinin düzenlenmesinde, çocukların yukarıda belirtilen pek çok farklı gelişim alanında desteklenmesinde ve diğer sosyal alanlarda çocukların duygu düzenleme becerilerinin tespit edilmesi onlara katkı sağlayacaktır. Öğretmenlerin günlük programlarında çocukların duygu

düzenleme becerilerini geliştirmeye yönelik etkinliklere yer verme, onların bu becerilerini geliştirmeye yönelik çalışmalar yürütme konusunda farkındalıklarını artıracaktır. Aileler çocukların duygu düzenleme becerilerinin onların yaşamında ne denli önemli bir alanı kapsadığını, anne-baba-çocuk iletişimde duygu düzenleme becerilerinin önemine yönelik bilgi sahibi olacaklardır. Araştırmacılar ise geliştirilen ölçme aracı ile 48-72 ay aralığındaki çocukların duygu düzenleme becerilerinin değerlendirilmesinde çocuklarla birebir uygulamaya dayalı bir ölçme aracı kullanarak çeşitli çalışmalar yürütme imkanını elde edeceklerdir.

Alanyazında okul öncesi dönemde duygu düzenleme becerisini tespit etmeye yönelik olan ölçme araçları incelendiğinde yurtdışında bu konuda geliştirilen pek çok ölçme aracı ile karşılaşılacaktır (Baurain ve Nader-Grosbois, 2011; Carlson ve Wang, 2007; Davis ve diğ., 2010; Gunzenhauser ve diğ., 2017; Kidwell ve Barnett, 2007; McDowell, O'Neil ve Parke, 2000; Mirabile, 2010; Pons, Harris ve de Rosnay, 2004; Rydell, Berlin ve Bohlin, 2003; Sala, Pons ve Molina, 2014; Shields ve Cicchetti, 1997; Shipman ve Zeman, 2001; Suveg ve Zeman, 2004). Türkiye'de ise duygu düzenleme ile ilgili iki ölçme aracına rastlanmaktadır (Batum ve Yağmurlu, 2007; Ecirli ve Ogelman, 2015). Bu ölçme araçlarından biri duygu düzenleme stratejilerinin (Ecirli ve Ogelman, 2015), bir diğeri ise duygu düzenleme becerilerinin (Batum ve Yağmurlu, 2007) belirlenmesi üzerinedir. Duygu düzenleme becerilerinin tespitine yönelik olan ölçme aracının uyarlama çalışması olması ve çocuklarla birebir uygulama sürecini içermemesi göz önüne alınarak 48-72 aylık okul öncesi dönem çocuklarının duygu düzenleme becerilerini ölçen ve birebir uygulamaya dayalı bir ölçme aracının geliştirilmesi gerekli görülmüştür.

Tüm bu hususlar göz önünde bulundurularak araştırma "Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin geliştirilmesi" problem cümlesi üzerine kurulmuştur.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırma, 48-72 aylık çocuklar için duygu düzenleme becerilerini ölçen ölçme aracının geliştirilmesi amacıyla nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modelinde tasarlanmıştır. Tarama modelinde yürütülen araştırmalarda geçmişte veya günümüzde var olan durum ya da bir grubun belirli özellikleri var olan şekliyle değiştirilmeden betimlenmektedir (Karasar, 2010; Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2011).

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubu geliştirilen Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirlik analizlerine ilişkin verilerin elde edilmesi amacıyla, 2018-2019 eğitim ve öğretim yılı bahar yarısında olasılığa dayalı olmayan örnekleme türlerinden uygun örnekleme esas alınarak seçilen İstanbul ili Ataşehir, Beşiktaş, Eyüp ve Üsküdar ilçelerindeki Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı okul öncesi eğitim kurumlarında öğrenim gören 48-72 aylık 294 çocuktan oluşmaktadır. Çalışma grubu, öğretmenlerinin beyanlarına göre normal gelişim gösteren çocuklardan oluşmaktadır. Araştırmaya katılacak her bir çocuk için ailelerinden araştırmaya katılım izni alınmıştır. Ölçme aracı geliştirme çalışmalarında çalışma grubunun sayısının belirlenmesinde farklı araştırmacılar tarafından ifade edilen çeşitli sayılar vardır. Bu çalışmada temel alınan Stevens'in (1996) belirttiği madde başına katılımcı ölçütünün kullanılması görüşüdür. Bu ölçüte göre çalışma grubuna, ölçme aracında yer alan her bir madde başına 5-20 kişi seçilmesi uygun görülmektedir (Akt. Erkuş, 2016). Buradan hareketle Çalışma Grubu-I 48-60 aylık 117 ve 61-72 aylık 177 olmak üzere toplam 294 çocuktan oluşmaktadır.

Araştırmanın çalışma grubuna ait demografik bilgilere Tablo 1'de yer verilmiştir.

Tablo 1. Öğretmen adaylarına ait demografik bilgiler

Çalışma Grubu I Demografik Özellikler		f	%
Cinsiyet	Kız	152	51.7
	Erkek	142	48.3
	Toplam	294	100
Yaş	48-60 ay	117	39.8
	61-72 ay	177	60.2
	Toplam	294	100
Kurum Türü	Bağımsız anaokulu	103	35.04
	Özel anaokulu	96	32.65
	İlkokula bağlı anasınıfı	95	32.31
	Toplam	294	100
Gelir Düzeyi	Alt	87	29.60
	Orta	106	36.05
	Üst	101	34.35
	Toplam	294	100

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama araçları olarak çocukların demografik bilgilerine ulaşmak amacıyla; "Kişisel Bilgi Formu", geliştirilen "Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği"nin ölçüt geçerliğini test etmek amacıyla "Duygu Düzenleme Ölçeği" ve 48-72 aylık çocukların duygu düzenleme becerilerini belirlemek üzere araştırmacı tarafından geliştirilen "Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği" kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu'nda 48-72 aylık çocukların (cinsiyet, yaş, kurum türü, okul öncesi eğitime devam etme süresi, kardeş sayısı, doğum sırası) demografik özelliklerini belirlemeye yönelik ifadeler yer almaktadır.

Duygu Düzenleme Ölçeği

Duygu Düzenleme Ölçeği, Shields ve Cicchetti (1997) tarafından geliştirilmiş ve Türkçe uyarlaması Batum ve Yağmurlu (2007) tarafından yapılmıştır. Ölçek, okul öncesi ve okul çağındaki çocukların duygusal tepkiselliği ve duyguların ortamın koşullarına göre düzenlenip ifade edilmesini değerlendiren 24 madde ve "Duygu Düzenleme" ve "Değişkenlik-Olumsuzluk" olmak üzere iki alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayıları duygu düzenleme alt boyutu için .73, değişkenlik/olumsuzluk alt boyutu için ise .75 olduğu saptanmıştır. Ölçek, 4'lü likert tipindedir. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 120, en düşük puan 24'tür (Batum ve Yağmurlu, 2007). Bu araştırma kapsamında ölçeğin Duygu Düzenleme alt boyutu için iç tutarlılık katsayısı .83, Değişkenlik/olumsuzluk alt boyutu için iç tutarlılık katsayısı .78 olarak hesaplanmıştır. Ölçek öğretmenler tarafından çocuklar adına doldurulmuştur. Bu ölçek, geliştiren Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin ölçüt geçerliğini sağlamak amacıyla kullanılmıştır.

Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği

Araştırmacı tarafından 48-72 aylık çocukların duygu düzenleme becerilerini tespit etmek amacıyla geliştirilen Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği, öyküleme tekniğinde tasarlanmıştır. Ölçekte yer alan öykülerin belirlenmesinde çocuklarla yapılan görüşmelerin sonuçlarından yararlanılmıştır. Çocukların gündelik yaşantılarında karşılaşılabilecekleri olaylar dikkate alınarak beş temel duyguyu (mutlu, üzgün, şaşkın, kızgın/öfkeli, korkmuş) içeren kısa öyküler oluşturulmuştur. Çocuklardan bu öykülerdeki ana kahraman olan maskotun (Tavşan Dodo) anlık duygusunu ve tepkisini belirtmeleri istenmektedir.

Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği, 15 kısa öykü ve her bir öykü iki soru içerecek biçimde toplamda 30 maddeden oluşmaktadır. Ölçme aracı iki maskot (Tavşan Dodo ve Tavşan Zeze), öykülerle ilişkili çeşitli materyaller ve maskota ait beş temel duyguyu içeren fotoğraf kartından oluşmaktadır. Her bir öykünün ardından çocuklardan maskotun (Tavşan Dodo) ne hissettiğini ve maskotun (Tavşan Dodo) şimdi ne yapacağını belirtmeleri istenmektedir. Çocukların verdikleri yanıtlar 0-2 puan aralığında değerlendirilmektedir (0=Eksik/hatalı bilgi, 1=Kısmi bilgi, 2=Tam

bilgi). Çocuklar maskotun, o öyküye yönelik hangi duyguda olduğunu tam bildiklerinde iki puan, kısmen bildiklerinde bir puan ve maskotun duygusunu tanımlayamadıklarında/hatalı bildiklerinde sıfır puan almaktadırlar. Maskotun öyküde belirtilen duruma yönelik duygu düzenleme becerisini tam olarak belirttiklerinde iki puan, kısmen belirttiklerinde bir puan ve herhangi bir beceri belirtmediklerinde veya yanlış bir beceri belirttiklerinde sıfır puan almaktadırlar. Ölçekten alınan toplam puanın yüksekliği, duygu düzenleme becerilerinin de yüksek olduğunun göstergesidir (Ölçekte yer alan örnek maddelere Ek 1'de yer verilmiştir).

Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin Geliştirilmesi

Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği geliştirilirken öykü temelli değerlendirmeden yararlanılmıştır. Standart testlerden farklı olarak öyküler anlatıldıktan sonra çocuk duygu ve davranışlarını saklamadan, kendisini tehdit altında hissetmeden gerçek duygu ve davranışlarını ifade edebilmektedir. Ayrıca araştırmacılara göre çocuğun öyküler anlatılarak/maskot kullanılarak görüşme aracılığıyla performansının değerlendirilmesi, gelişimsel özellikleri açısından daha uygun bir değerlendirme yöntemidir (Cameron, 2015; Driessnack, 2005; Fargas-Malet, McSherry, Larkin ve Robinson, 2010; Goode ve Hatt, 1973; Measelle, Ablow, Cowan ve Cowan, 1998; Punch, 2002).

Araştırma kapsamında düzenlenen “Duygulara İlişkin Olay Formu” ile 48-72 aylık 150 çocuktan temel duygulara ilişkin durumlarını belirtmeleri istenmiştir. Çocuklara sırasıyla “Seni en çok ne mutlu eder? Seni en çok ne üzer? Seni en çok ne şaşırtır? Seni en çok ne kızdırır/öfkelenendir? ve Seni en çok ne korkutur?” soruları sorularak cevapları kaydedilmiştir. Çocukların cevaplarından elde edilen sonuçlar üzerinde frekans dağılımı yapılarak her bir temel duygu için en çok ifade edilen üç olay geliştirilen Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin öykülerini oluşturmuştur. Çocukların duygulara ilişkin olay tanımları Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. Çocukların duygulara ilişkin olay tanımları

Duygular	Tanımlama	f
Mutlu	Yeni bir oyuncak alınması	60
	Gezmeye gitmek	45
	Parkta oynamak	35
Üzgün	Oyuncağın kırılması	57
	Oyuncağın kaybolması	50
	Arkadaşların oyuna almaması	38
Kızgın/Öfkeli	Arkadaşının oyuncağını alması	58
	Arkadaşının vurması	45
	Arkadaşının oyuncağını kırması	40
Şaşkın	Doğum günü sürprizi yapılması	50
	Sürpriz olması	40
	Kar yağması	35

Korkmuş	Karanlıktan korkmak	57
	Kaybolmak	48
	Gürültü olması	32

Tablo 2'de çocukların duygulara ilişkin olay tanımları görülmektedir. Bu tanımlardan en çok ifade edilen üçü kullanılarak geliştirilen ölçme aracının öyküleri oluşturulmuştur.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin geliştirilmesine ilişkin veriler araştırmacı tarafından toplanmış ve analiz edilmiştir. 2018-2019 eğitim ve öğretim yılı içinde Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin maddelerinin oluşturulması amacıyla öncelikle çocukların duygulara ilişkin olay tanımları belirlenmiştir. Ardından geliştirilen Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin kapsam geçerliği için uzman görüşleri alınmıştır. Marmara Üniversitesi Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı'nda görev yapan 5 öğretim elemanı, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı'nda görev yapan 2 öğretim elemanı, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı'nda görev yapan 1 öğretim elemanı ve 2 okul öncesi öğretmeni olmak üzere toplam 10 kişiden uzman görüşü alınmıştır. Uzman görüşleri Lawshe tekniği ile analiz edilmiştir. Uzman görüşleri alındıktan sonra 52 çocuk ile pilot çalışması yapılmış ve ölçme aracına son şekli verilmiştir. 48-72 aylık 91 çocuğa Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği ve ölçüt geçerliliğini sağlamaya yönelik olarak Duygu Düzenleme Ölçeği uygulanmıştır.

Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin madde seçiminde madde analizi uygulanmıştır. Madde analizinde Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı, betimsel istatistik analizleri (aritmetik ortalama, standart sapma, minimum, maksimum, ranj ve varyans değerleri), bağımsız gruplar t testi analizleri uygulanmıştır. Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin güvenilirlik analizi için Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmıştır.

Ölçme aracının test-tekrar test güvenilirliği için 48-72 aylık 41 çocuğa 4 hafta ara ile ölçme aracının uygulanması sonucu elde edilen veriler Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı analizi ile test edilmiştir. Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği için puanlayıcılar arasındaki güvenilirliği test etmek amacıyla ölçme aracı araştırmacı ve okul öncesi eğitimi alan uzmanı bir başka araştırmacı ile birlikte 48-72 aylık 31 çocuğa uygulanmış, araştırmacı ile birlikte veriler ayrı ayrı puanlanmıştır. Her iki veri grubu arasındaki puanlayıcı güvenilirliği Cohen'in kappa katsayısı analizi ile test edilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik analizlerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Öncelikli olarak geliştirilen ölçme aracının kapsam geçerliği çalışmalarında kaynak olarak kullanılan uzman sayısına göre minimum kapsam geçerlik ölçütleri sunulmuştur.

Tablo 3. Kapsam geçerlik oranları için minimum değerler

Uzman Sayısı	Minimum Değer	Uzman Sayısı	Minimum Değer
5	0.99	13	0.54
6	0.99	14	0.51
7	0.99	15	0.49
8	0.78	16	0.37
9	0.75	17	0.37
10	0.62	18	0.33
11	0.59	19	0.31
12	0.56	20	0.29

Tablo 3'te Lawshe'ye (1975) göre .05 anlamlılık düzeyinde Kapsam Geçerlik Oranları için minimum değerler görülmektedir. Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin kapsam geçerliğini belirlemek için 10 uzmanın görüşüne başvurulmuştur. Uzman görüşleri sonucunda ölçeğin maddelerinin alabileceği minimum değer 0.62 olduğu bilgisi doğrultusunda test maddelerinin bu değerden daha düşük değere sahip olması durumunda testten çıkartılmasının uygun olduğu belirlenmiştir (Akt. Yurdugül, 2005).

Geliştirilen Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin uzman değerlendirmeleri için 10 alan uzmanından uzman görüşü alınmıştır.

Uzman değerlendirmeleri sonucunda her bir madde için kapsam geçerlik oranı hesaplanmış ve sonuçlar Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 4. Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin uzman görüşlerine ilişkin kapsam geçerlik oranı

Maddeler	Uygun	Uygun değil	Düzeltilmeli	KGO
Madde 1.1	10			1
Madde 1.2	10			1
Madde 2.1	10			1
Madde 2.2	10			1
Madde 3.1	10			1
Madde 3.2	10			1
Madde 4.1	10			1
Madde 4.2	10			1
Madde 5.1	9	1		0.80
Madde 5.2	9	1		0.80
Madde 6.1	9		1	0.80

Madde 6.2	9	1	0.80
Madde 7.1	10		1
Madde 7.2	10		1
Madde 8.1	10		1
Madde 8.2	10		1
Madde 9.1	10		1
Madde 9.2	10		1
Madde 10.1	10		1
Madde 10.2	10		1
Madde 11.1	9	1	0.80
Madde 11.2	9	1	0.80
Madde 12.1	9	1	0.80
Madde 12.2	9	1	0.80
Madde 13.1	10		1
Madde 13.2	10		1
Madde 14.1	10		1
Madde 14.2	10		1
Madde 15.1	9	1	0.80
Madde 15.2	9	1	0.80

Uzman Sayısı=10
Kapsam Geçerlik Ölçütü=0.62
Kapsam Geçerlik İndeksi=0.67

Tablo 4'e göre Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği 10 uzman tarafından değerlendirilmiş ve kapsam geçerlik oranı hesaplanmıştır. Buna göre kapsam geçerlik oranı 1-2-3-4-7-8-9-10-13-14. maddeler için 1, diğer maddelerin tümü için ise 0.80 olarak belirlenmiştir.

Yapılan analiz sonucunda hiçbir maddenin KGO'su 0.62 değerinin altında kalmadığı için bütün maddeler madde havuzunda yer almıştır. Ayrıca tüm ölçek için Kapsam Geçerlik İndeksi hesaplanmıştır (KGI=0.67). Bu değer minimum Kapsam Geçerlik Ölçütü (KGO=0.62) için belirlenen değerden büyük olduğu belirlenmiştir ve ölçeğin kapsam geçerliğinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir (KGI>KGO).

Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin ölçüt geçerliğini sağlamaya yönelik olarak 48-72 aylık 91 çocuk ile uygulama yapılmıştır. Duygu Düzenleme Ölçeği ile Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği arasındaki ilişkinin incelendiği Pearson korelasyon analizine Tablo 5'te yer verilmiştir.

Tablo 5. Duygu Düzenleme Ölçeği ile Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği arasındaki ilişkiye ilişkin Pearson korelasyon analizi

	Duygu Düzenleme Ölçeği	
Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği	<i>r</i>	.67
	<i>p</i>	.000***
	<i>n</i>	91

****p*<.001

Tablo 5 incelendiğinde Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği ile Duygu Düzenleme Ölçeği arasında orta düzeyde, pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($r=.67$; $p<.001$).

Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin madde toplam analizleri Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin madde toplam analizleri

Madde No	Madde Çıkartılırsa Test Ortalaması	Madde Çıkartılırsa Test Varyansı	Düzeltilmiş Madde-Toplam Korelasyonu	Madde Çıkartılırsa Cronbach Alpha Değeri
Madde 1.1	36.85	148.36	.51	.93
Madde 1.2	37.41	144.31	.53	.93
Madde 2.1	36.85	147.83	.59	.92
Madde 2.2	37.15	142.90	.70	.92
Madde 3.1	37.14	150.00	.50	.93
Madde 3.2	36.97	144.77	.67	.92
Madde 4.1	37.18	149.98	.42	.93
Madde 4.2	37.61	147.21	.52	.93
Madde 5.1	37.12	147.43	.57	.93
Madde 5.2	37.50	144.44	.57	.93
Madde 6.1	36.90	148.78	.43	.93
Madde 6.2	37.43	144.66	.60	.92
Madde 7.1	36.85	147.67	.58	.92
Madde 7.2	37.26	141.77	.72	.92
Madde 8.1	37.21	148.89	.54	.93
Madde 8.2	37.09	142.62	.70	.92
Madde 9.1	37.25	151.89	.32	.93
Madde 9.2	37.68	147.60	.53	.93
Madde 10.1	37.12	149.66	.35	.93
Madde 10.2	37.45	145.61	.55	.93
Madde 11.1	37.01	150.48	.35	.93
Madde 11.2	37.57	146.94	.53	.93
Madde 12.1	36.87	147.43	.58	.92
Madde 12.2	37.22	142.13	.74	.92
Madde 13.1	37.17	149.94	.43	.93
Madde 13.2	37.20	142.34	.73	.92
Madde 14.1	37.28	152.68	.32	.93
Madde 14.2	37.60	144.41	.60	.92
Madde 15.1	37.37	149.73	.34	.93
Madde 15.2	37.45	145.90	.53	.93
Test Toplam Cronbach Alpha Değeri=.93				

Tablo 6 incelendiğinde Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin maddelerinin diğer maddelerin toplamından oluşan bütün arasındaki korelasyon görülmektedir. Madde-toplam korelasyon değerlerine göre en düşük değer .32, en yüksek değer ise .74 olduğu belirlenmiş ve madde-toplam korelasyon sonuçlarına göre hiçbir maddenin .20'nin altında değere sahip olmadığı saptanmıştır.

Madde çıkartılırsa test ortalamalarının değişimi incelendiğinde en düşük değerin 36.85 ve en yüksek değerin 37.68 olduğu bulunmuştur. Bu bulguya göre madde ortalama ile test varyansları incelendiğinde ve toplam madde sayısı da göz önüne alındığında hiçbir maddenin testten çıkarılmamasına karar verilmiştir. Buna ek olarak madde çıkartılırsa Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısının değişimi incelendiğinde en düşük değerin .92 ve en yüksek değerin .93 ve test toplam Cronbach Alpha değerinin .93 olduğu tespit edilmiştir.

Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin maddelerinin aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7. Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin maddelerinin aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri

Madde No	\bar{X}	S_s	n
Madde 1.1	1.66	.64	294
Madde 1.2	1.09	.91	294
Madde 2.1	1.65	.60	294
Madde 2.2	1.36	.79	294
Madde 3.1	1.36	.53	294
Madde 3.2	1.53	.71	294
Madde 4.1	1.32	.62	294
Madde 4.2	.90	.71	294
Madde 5.1	1.39	.65	294
Madde 5.2	1.01	.85	294
Madde 6.1	1.60	.71	294
Madde 6.2	1.08	.79	294
Madde 7.1	1.66	.61	294
Madde 7.2	1.25	.83	294
Madde 8.1	1.29	.57	294
Madde 8.2	1.41	.80	294
Madde 9.1	1.25	.58	294
Madde 9.2	.82	.67	294
Madde 10.1	1.38	.76	294
Madde 10.2	1.06	.79	294
Madde 11.1	1.49	.68	294
Madde 11.2	.94	.72	294
Madde 12.1	1.64	.63	294
Madde 12.2	1.29	.79	294
Madde 13.1	1.34	.61	294
Madde 13.2	1.30	.79	294
Madde 14.1	1.22	.49	294
Madde 14.2	.90	.81	294
Madde 15.1	1.13	.78	294
Madde 15.2	1.05	.80	294
$\sum X$		38.51	
$\sum S^2$		156.89	
$\sum Ss$		12.52	

Tablo 7 incelendiğinde Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin maddelerine ait aritmetik ortalaması en yüksek maddenin 1.66 değeri ile Madde 1.1 ve Madde 7.1, ortalaması en düşük maddenin ise .82 değeri ile Madde 9.2 olduğu bulunmuştur. Maddelerin standart sapma değerleri incelendiğinde en yüksek standart sapma değerinin 91 ile Madde 1.1; en düşük standart sapma değerinin .49 ile Madde 14.1'e ait olduğu saptanmıştır. Bu bulguların yanı sıra tüm testin ortalaması 38.51; test varyansı 156.89 ve standart sapma değeri 12.52 olarak saptanmıştır.

Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin maddelerinin aritmetik ortalama, minimum, maksimum, ranj ve varyans değerlerine ilişkin bulgular Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8. Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin maddelerinin aritmetik ortalama, minimum, maksimum, ranj ve varyans değerleri

	\bar{X}	<i>Min.</i>	<i>Max.</i>	<i>Ranj</i>	<i>Max./Min.</i>	<i>Varyans</i>	<i>Madde sayısı</i>
Madde Ortalamaları	1.28	.82	1.66	.83	2.01	.05	30
Madde Varyansları	.51	.25	.83	.58	3.33	.02	30

Tablo 8 incelendiğinde Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin madde ortalaması 1.28; maddelerin minimum değerinin .82; maksimum değerinin 1.66; ranjının .83 ve varyansının .59 olduğu bulunmuştur. Bunların yanı sıra madde varyanslarının ortalaması .51; minimum değeri .25, maksimum değeri .83; ranjının .83 ve varyans değerinin .02 olduğu tespit edilmiştir.

Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin madde toplam korelasyon analizine ilişkin bulgular Tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9. Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin madde toplam korelasyon analizine ilişkin sonuçlar

Madde No	Madde Toplam	
	<i>n</i>	<i>r</i>
Madde 1.1	294	.55***
Madde 1.2	294	.58***
Madde 2.1	294	.62***
Madde 2.2	294	.73***
Madde 3.1	294	.53***
Madde 3.2	294	.70***
Madde 4.1	294	.46***
Madde 4.2	294	.56***
Madde 5.1	294	.60***
Madde 5.2	294	.61***
Madde 6.1	294	.48***
Madde 6.2	294	.64***
Madde 7.1	294	.62***
Madde 7.2	294	.75***

Madde 8.1	294	.57***
Madde 8.2	294	.73***
Madde 9.1	294	.36***
Madde 9.2	294	.57***
Madde 10.1	294	.40***
Madde 10.2	294	.59***
Madde 11.1	294	.40***
Madde 11.2	294	.57***
Madde 12.1	294	.61***
Madde 12.2	294	.77***
Madde 13.1	294	.47***
Madde 13.2	294	.76***
Madde 14.1	294	.35***
Madde 14.2	294	.64***
Madde 15.1	294	.39***
Madde 15.2	294	.57***

*** $p < .001$

Tablo 9'da görülen madde toplam korelasyon analizleri sonucunda Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin tüm maddelerinin testin toplamıyla korelasyonlarının .001 düzeyinde anlamlı olduğu ve her bir maddenin .30'un üzerinde değer aldığı tespit edilmiştir.

Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin madde ayırt ediciliklerine ilişkin bulgular Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10. Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin madde ayırt edicilik sonuçları

	Grup	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>Sd</i>	<i>p</i>
Madde 1.1	Alt %27	79	1.16	.86	-7.96	156	.000***
	Üst %27	79	1.96	.19			
Madde 1.2	Alt %27	79	.37	.60	-15.99	156	.000***
	Üst %27	79	1.82	.52			
Madde 2.1	Alt %27	79	1.10	.74	-9.95	156	.000***
	Üst %27	79	1.96	.19			
Madde 2.2	Alt %27	79	.53	.69	-17.21	156	.000***
	Üst %27	79	1.96	.25			
Madde 3.1	Alt %27	79	.97	.39	-11.99	156	.000***
	Üst %27	79	1.75	.43			
Madde 3.2	Alt %27	79	.79	.77	-13.24	156	.000***
	Üst %27	79	1.97	.15			
Madde 4.1	Alt %27	79	.89	.59	-8.20	156	.000***
	Üst %27	79	1.60	.49			
Madde 4.2	Alt %27	79	.35	.48	-13.36	156	.000***
	Üst %27	79	1.48	.57			
Madde 5.1	Alt %27	79	.83	.54	-11.81	156	.000***
	Üst %27	79	1.77	.45			
Madde 5.2	Alt %27	79	.30	.48	-16.98	156	.000***
	Üst %27	79	1.69	.53			
Madde 6.1	Alt %27	79	1.11	.86	-7.73	156	.000***
	Üst %27	79	1.92	.34			
Madde 6.2	Alt %27	79	.39	.56	-15.08	156	.000***
	Üst %27	79	1.67	.49			

Madde 7.1	Alt %27	79	1.11	.81	-8.78	156	.000***
	Üst %27	79	1.94	.22			
Madde 7.2	Alt %27	79	.30	.46	-22.24	156	.000***
	Üst %27	79	1.86	.41			
Madde 8.1	Alt %27	79	.84	.53	-10.67	156	.000***
	Üst %27	79	1.69	.46			
Madde 8.2	Alt %27	79	.46	.65	-19.39	156	.000***
	Üst %27	79	1.96	.19			
Madde 9.1	Alt %27	79	.97	.59	-5.20	156	.000***
	Üst %27	79	1.43	.49			
Madde 9.2	Alt %27	79	.30	.46	-13.38	156	.000***
	Üst %27	79	1.32	.49			
Madde 10.1	Alt %27	79	.98	.70	-7.67	156	.000***
	Üst %27	79	1.73	.49			
Madde 10.2	Alt %27	79	.41	.63	-13.20	156	.000***
	Üst %27	79	1.64	.53			
Madde 11.1	Alt %27	79	1.16	.79	-6.17	156	.000***
	Üst %27	79	1.78	.41			
Madde 11.2	Alt %27	79	.34	.52	-12.63	156	.000***
	Üst %27	79	1.39	.51			
Madde 12.1	Alt %27	79	1.08	.83	-8.85	156	.000***
	Üst %27	79	1.94	.22			
Madde 12.2	Alt %27	79	.37	.58	-19.18	156	.000***
	Üst %27	79	1.87	.37			
Madde 13.1	Alt %27	79	.97	.61	-8.47	156	.000***
	Üst %27	79	1.70	.45			
Madde 13.2	Alt %27	79	.43	.59	-19.60	156	.000***
	Üst %27	79	1.89	.30			
Madde 14.1	Alt %27	79	1.00	.42	-5.52	156	.000***
	Üst %27	79	1.41	.52			
Madde 14.2	Alt %27	79	.24	.45	-19.27	156	.000***
	Üst %27	79	1.69	.48			
Madde 15.1	Alt %27	79	.74	.58	-9.18	156	.000***
	Üst %27	79	1.63	.62			
Madde 15.2	Alt %27	79	.32	.54	-13.03	156	.000***
	Üst %27	79	1.49	.57			
Toplam	Alt %27	79	20.96	6.27	-40.09	156	.000***
	Üst %27	79	52.05	2.84			

*** $p < .001$

Tablo 10'a göre, Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nde yer alan maddelerin ayırt ediciliğini incelemek amacıyla testin her bir maddesi için en yüksek puanın %27'lik dilim puanları ile testin her bir maddesi için en düşük puanın %27'lik dilim puanları arasında bağımsız gruplar t testi analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda, ölçeğin tüm maddeleri için alt ve üst gruplar arasında anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur ($p < .001$).

Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin test-tekrar test katsayıları Pearson korelasyon analizi ile incelenerek sonuçlar Tablo 11'de sunulmuştur.

Tablo 11. Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin test-tekrar test katsayıları

Test	Tekrar Test	
	<i>r</i>	<i>p</i>
	.73	.000***
	<i>n</i>	41

****p*<.001

Tablo 11'e göre Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin test-tekrar test sonuçları arasında yüksek düzeyde, pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($r=.73$; $p<.001$).

Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin puanlayıcı güvenilirliği Cohen'in kappa katsayısı analizi ile incelenerek sonuçlar Tablo 11'e sunulmuştur.

Tablo 12. Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin Cohen'in kappa katsayısı analizi sonuçları

	Kappa İstatistiği Değeri	<i>n</i>	<i>p</i>
Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği	.76	31	.000***

****p*<.001

Tablo 12'ye göre Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin puanlayıcılar arasındaki uyum gücünün iyi düzeyde olduğu tespit edilmiştir (Cohen'in kappa katsayısı=.76; $p<.001$).

SONUÇ ve TARTIŞMA

Okul öncesi dönem çocuklarının duygu düzenleme becerilerinin değerlendirilmesine yönelik yapılan çalışmaların artması ile birlikte çocukların duygu düzenleme becerilerini test etmeye yönelik ölçme araçlarının geliştirilmesi önemli bir araştırma önceliği olarak görülmeye başlanmıştır. Bu bölümde geliştirilen ölçme aracının geçerlik ve güvenilirlik analizlerine ilişkin sonuçlar tartışılarak sunulmuştur.

Test edilen bireye, testin ölçtüğü yapıya yönelik hazırlanan materyaller ile soruların sorulduğu psikolojik testlerde, bireyin bu durumu gözünde canlandırması sağlanmaktadır (Tunaboğlu-İkiz, 2001). Bireylerin görüşlerinin ve dünyayı algılama şekillerinin yansıtılmasını sağlamak amacıyla onlara ölçme aracının ölçmeyi amaçladığı durum açıkça belirtilmez ve bireyin vereceği yanıtlar kaydedilir (Akkoyun, 2005). Özellikle okul öncesi dönemdeki çocuklar dahil edilerek yürütülen değerlendirme çalışmalarında çocukların sembolik olarak oluşturulan öyküler ve olaylar üzerinden görüş ve düşüncelerini almak etkili bir yol olarak görülmektedir (Drewes, 2006; Schaefer ve Drewes, 2013). Buradan hareketle, alanyazında çocukların duygu düzenleme becerilerini tespit etmeye yönelik var olan ölçme araçlarından farklı olarak öyküleme tekniğinde, çocukların kendilerini en rahat biçimde ifade edebilecekleri Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği geliştirilmiştir.

Ölçme aracının ölçmesi gereken özelliği bir başka özellikte karıştırmadan ölçme derecesi geçerlik olarak tanımlanmaktadır (Balcı, 2016). Öncelikle geliştirilen Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin kapsam geçerliğini tespit etmek amacıyla 10 uzmandan görüş alınmıştır. 10 uzmanın görüşleri sonucunda testin maddelerinin alabileceği minimum değer 0.62 olduğu bilgisi doğrultusunda test maddelerinin bu değerden daha düşük değere sahip olması durumunda testten çıkartılmasının uygun olduğu belirlenmiştir (Lawshe, 1975; akt. Yurdugül, 2005). Uzman görüşleri sonucunda testin maddelerinin minimum 0.62 değerinde olması gerektiği bilgisi diğer araştırmacıların da ortak kanaatidir (Veneziano ve Hooper, 1997; Wilson, Pan ve Schumsky, 2012).

Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin kapsam geçerlik oranı 1-2-3-4-7-8-9-10-13-14. maddeler için 1, diğer maddelerin tümü için ise 0.80 olarak belirlenmiştir. Hiçbir maddenin KGO'su 0.62 değerinin altında kalmadığı için bütün maddeler madde havuzunda yer almıştır. Ayrıca tüm test için Kapsam Geçerlik İndeksi hesaplanmıştır (KGI=0.67). Bu değer minimum Kapsam Geçerlik Ölçütü (KGO=0.62) için belirlenen değerden büyük olduğu belirlenmiştir ve testin kapsam geçerliğinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir (KGI>KGO) (Lawshe, 1975; akt. Yurdugül, 2005). Sonuç olarak Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin kapsam geçerliğini sağladığı söylenebilir. Alanyazında mevcut olan ölçme araçlarının da benzer uzman görüşü ölçütlerini karşıladığı görülmektedir (Batum ve Yağmurlu, 2007; Duy ve Yıldız, 2014; Ecirli ve Gülay Ogelman, 2015).

Geliştirilen Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin ölçüt geçerliğini tespit etmek amacıyla Duygu Düzenleme Ölçeği kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği ile Duygu Düzenleme Ölçeği puanları arasında orta düzeyde, pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($r=.67$, $p<.001$). Korelasyon katsayısının 0.70-0.30 aralığında olması orta düzeyde ilişki olduğunu ifade etmektedir (Büyüköztürk, 2016). Bu sonuca göre geliştirilen Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin ölçüt geçerliğini sağladığı söylenebilir.

Güvenirlik, ölçme aracı uygulanan kişilerin ölçme aracının maddelerine verdikleri cevapların tutarlı olması olarak tanımlanmaktadır. Güvenirlik, araştırmacılara ölçme aracının ölçmeyi hedeflediği özelliği ne derece doğru ölçtüğüne ilişkin sonuçlar vermektedir (Büyüköztürk, 2016).

Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin maddelerinin diğer maddelerin toplamından oluşan bütün arasındaki korelasyon incelenmiştir. Madde-toplam korelasyon değerlerine göre en düşük değer .32, en yüksek değer ise .74 olduğu belirlenmiş ve madde-toplam korelasyon sonuçlarına göre hiçbir maddenin .20'nin altında değere sahip olmadığı saptanmıştır. Ölçme araçlarında madde-

toplam korelasyonu .30 ve daha yüksek olan maddelerin bireyleri iyi derecede ayırt ettiği, .20'den daha düşük maddelerin ölçme aracına dahil edilmemesi gerektiği söylenebilir (Büyüköztürk, 2016).

Madde çıkartılırsa test ortalamalarının değişimi incelendiğinde en düşük değer 36.85 ve en yüksek değer 37.68 olduğu bulunmuştur. Bu bulguya göre madde ortalama ile test varyansları incelendiğinde ve toplam madde sayısı da göz önüne alındığında hiçbir maddenin testten çıkarılmamasına karar verilmiştir.

Buna ek olarak madde çıkartılırsa Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısının değişimi incelendiğinde en düşük değer .92, en yüksek değer .93 ve test toplam Cronbach Alpha değerinin .93 olduğu tespit edilmiştir. Büyüköztürk'e (2016) göre psikolojik testler için hesaplanan madde güvenilirlik katsayısının .70 ve daha yüksek olması ölçme aracının puanlarının güvenilirliği için genel olarak yeterlidir. DeVellis (2017) ölçme aracının iç tutarlık katsayısının .90'ın üzerinde olmasını çok iyi olarak değerlendirmektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin güvenilirlik şartlarını sağladığı söylenebilir. Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'ndeki maddelerin 48-72 aylık çocukların duygu düzenleme becerilerini ayırt etme durumlarını tespit etmek amacıyla, ölçme aracındaki her bir maddeden en yüksek puan alan %27'lik dilim ile en düşük puan alan %27'lik dilim bağımsız gruplar t testi analizi ile karşılaştırılmıştır. Analiz sonucunda ölçme aracının tüm maddelerinin ayırt edici olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuca göre Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin 48-72 aylık çocukların duygu düzenleme becerilerini ayırt edici nitelikte olduğu söylenebilir.

Ölçme aracının aynı gruba farklı zamanlardaki uygulamalar sonucunda alınan puanların tutarlığını tespit etmek amacıyla Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin test-tekrar test güvenilirliği hesaplanmıştır. Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin test-tekrar test puanları arasında yüksek düzeyde, pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($r=.73$, $p<.001$). Korelasyon katsayısının 0.70-1.00 aralığında olması yüksek düzeyde ilişki olduğunu ifade etmektedir (Büyüköztürk, 2016). Bu sonuç, ölçme aracının zaman içindeki güvenilirliği açısından önemli görülmektedir (Dede ve Yaman, 2008). Ölçme aracının farklı zamanlardaki ölçüm sonuçlarının tutarlı olduğunu yani test-tekrar test güvenilirliğini sağladığını göstermektedir.

Bireyin o andaki becerisine yönelik yapılan değerlendirmelerde puanlayıcılar önemli bir hata kaynağı olarak görülmektedirler. Bu tür durumlarda güvenilirliği tespit etmek amacıyla puanlayıcılar arası güvenilirlik belirleme analizinin uygulanması önerilmektedir (Cohen, Swerdlik ve Phillips, 1996). Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin puanlayıcı güvenilirliği için Cohen'in kappa katsayısı analizi yapılmış ve puanlayıcılar arasındaki uyum gücünün iyi düzeyde olduğu tespit edilmiştir

(Cohen'in kapa katsayısı=.76; $p<.001$). Landis ve Koch'a (1977) göre Cohen'in kapa katsayısı 0.61-0.80 aralığında ise iyi düzeyde uyum olduğunu ifade etmektedir. Bu sonuca göre ölçme aracının puanlayıcılar arasındaki uyum gücünü sağladığı söylenebilir. Yılmaz (2016) okul öncesi dönem çocukların sosyal problem çözme becerilerini tespit etmek amacıyla geliştirdiği ölçeğin sonucunda Cohen'in kapa katsayısı .96 olarak tespit edilmiştir.

Yapılan tüm geçerlik ve güvenilirlik analiz sonuçları birlikte değerlendirildiğinde geliştirilen Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği'nin 48-72 aylık çocukların duygu düzenleme becerilerini test etmek amacıyla kullanılabilir geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu ortaya konulmuştur.

Yurt içi alanyazın incelendiğinde Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği ile benzer yapıları ölçmeyi amaçlayan hem okul öncesi yaş grubu hem de farklı yaş gruplarına yönelik kullanılan diğer ölçme araçlarının da benzer geçerlik ve güvenilirlik sonuçları elde ettiği tespit edilmiştir (Batum ve Yağmurlu, 2007; Duy ve Yıldız, 2014; Ecirli ve Gülay Ogelman, 2015; Onat ve Otrar, 2010).

Bu araştırma kapsamında geliştirilen "Okul Öncesi Duygu Düzenleme Ölçeği" kullanılarak farklı sosyoekonomik ve sosyokültürel özelliklere sahip çocukların duygu düzenleme becerileri tespit edilebilir. Ayrıca geliştirilen ölçme aracının, duygu düzenleme becerileri açısından risk grubunda olan çocukların tespit edilmesinde ve uygun müdahale programlarının uygulama süreçlerinde kullanılacağı söylenebilir. Çocukların duygu düzenleme becerilerini etkileyecek diğer değişkenler ile ilgili karşılaştırmalı araştırmalar yürütülebilir. Bu ölçeğin farklı kültürlerde kullanımına yönelik farklı dillere uyarlama çalışmaları yürütülebilir.

KAYNAKÇA

- Akkoyun, F. (2005). *Projektif teknikler*. Ankara: Nobel Akademi.
- Arslan Özkılıç, S. (2021). *Okul öncesi dönem çocuklarının anneleriyle olan ilişkileri ve annelerin çocuğa yönelik ilgisi ile duygu düzenleme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Bailey, C. S., Denham, S. A., Curby, T. W., & Bassett, H. H. (2016). Emotional and organizational supports for preschoolers' emotion regulation: Relations with school adjustment. *Emotion, 16*(2), 263-279.
- Balcı, A. (2016). *Sosyal bilimlerde araştırma: Yöntem, teknik ve ilkeler*. Ankara: Pegem Akademi.
- Batum, P., & Yağmurlu, B. (2007). What counts in externalizing behaviors? The contributions of emotion and behavior regulation. *Current Psychology, 25*(4), 272-294.

- Baurain, C., & Nader-Grosbois, N. (2011). Validation of a method of assessing socioemotional regulation in preschoolers. *European Review of Applied Psychology*, 61(4), 185-194.
- Büyüköztürk, Ő. (2016). Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ő., Kılıç akmak, E., Akgün,  . E., Karadeniz, Ő., & Demirel, F. (2011). *Bilimsel araştırma y ntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cameron, H. L. (2015). Ethical, narrative, and projective processes in research interviews with young children. In O. N. Saracho (Ed.), *Handbook of research methods in early childhood education: Review of research methodologies volume I* (pp. 277-321). Charlotte, NC: Information Age Publishing.
- Carlson, S. M., & Wang, T. S. (2007). Inhibitory control and emotion regulation in preschool children. *Cognitive Development*, 22(4), 489-510.
- Cohen. J. R., Swerdlik M. E., & Phillips, S. M. (1996). *Psychological testing and assessment*. London: Mayfield.
- Cole, P. M., & Deater-Deckard, K. (2009). Emotion regulation, risk, and psychopathology. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 50(11), 1327-1330.
- Cole, P. M., Armstrong, L. M., & Pemberton, C. K. (2010). The role of language in the development of emotion regulation. In S. D. Calkins & M. A. Bell (Eds.), *Human brain development: Child development at the intersection of emotion and cognition* (pp. 59-79). Washington, DC: American Psychological Association.
- Davis, E. L., Levine, L. J., Lench, H. C., & Quas, J. A. (2010). Metacognitive emotion regulation: Children's awareness that changing thoughts and goals can alleviate negative emotions. *Emotion*, 10(4), 498-510.
- Dede, Y., & Yaman, S. (2008). Fen  ğrenmeye yönelik motivasyon  leği: Geçerlik ve g venirlik alışması. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 2(1), 19-37.
- Denham, S. A., Bassett, H. H., Sirotkin, Y. S., & Zinsser, K. (2013). Head Start preschoolers' emotional positivity and emotion regulation predict their social-emotion behavior, classroom adjustment, and early school success. *NHSA Dialog*, 16(2), 18-33.
- DeVellis. R. F. (2017). * lek geliştirme kuram ve uygulamalar* (T. Totan, ev. Ed.). Ankara: Nobel Akademi. (Orijinali 2012 yılında basıldı)
- Di Maggio, R., Zappulla, C., & Pace, U. (2016). The relationship between emotion knowledge, emotion regulation and adjustment in preschoolers: A mediation model. *Journal of Child and Family Studies*, 25(8), 2626-2635.
- Driessnack, M. (2005). Children's drawings as facilitators of communication: A meta-analysis. *Journal of Pediatric Nursing*, 20(6), 415-423.
- Drewes, A. A. (2006). Play-based interventions. *Journal of Early Childhood and Infant Psychology*, 2, 139-156.

- Duy, B., & Yıldız, M. A. (2014). Ergenler için Duygu Düzenleme Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5(41), 23-35.
- Ecirli, H., & Gülay Ogelman, H. (2015). Beş-Altı Yaş Çocukları için Duygu Düzenleme Stratejileri Ölçeği'nin geçerlik güvenilirlik çalışması. *Uluslararası Hakemli Beşerî ve Akademik Bilimler Dergisi*, 4(13), 85-100.
- Eisenberg, N., & Fabes, R. A. (2006). Emotion regulation and children's socioemotional competence. In L. Balter, & C. S. Tamis-LeMonda (Eds.), *Child psychology: A handbook of contemporary issues* (pp. 357-381). East Sussex: Psychology Press.
- Erkuş, A. (2016). *Psikolojide ölçme ve ölçek geliştirme-I: Temel kavramlar ve işlemler*. Ankara: Pegem Akademi.
- Fargas-Malet, M., McSherry, D., Larkin, E., & Robinson, C. (2010). Research with children: Methodological issues and innovative techniques. *Journal of Early Childhood Research*, 8(2), 175-192.
- Garber, J., & Dodge, K. A. (Eds.). (1991). *The development of emotion regulation and dysregulation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Goode, W. J., & Hatt, P. K. (1973). *Sosyal bilimlerde araştırma metodları* (R. Y. Keleş, Çev.). Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları. (Orijinali 1952 yılında basıldı)
- Graziano, P. A., Reavis, R. D., Keane, S. P., & Calkins, S. D. (2007). The role of emotion regulation in children's early academic success. *Journal of School Psychology*, 45(1), 3-19.
- Gross, J. J. (2014). Emotion regulation: Conceptual and empirical foundations. In J. J. Gross (Ed.), *Handbook of emotion regulation* (pp. 3-20). New York: The Guilford Press.
- Gross, J. J., Richards, J. M., & John, O. P. (2006). Emotion regulation in everyday life. In D. K. Snyder, J. A. Simpson, & J. N. Hughes (Eds.), *Emotion regulation in couples and families: Pathways to dysfunction and health* (pp. 13-35). Washington, DC: American Psychological Association.
- Gunzenhauser, C., von Suchodoletz, A., & McClelland, M. M. (2017). Measuring cognitive reappraisal and expressive suppression in children: A parent-rating version of the emotion regulation questionnaire. *European Journal of Developmental Psychology*, 14(4), 489-497.
- Hay, D. F., Payne, A., & Chadwick, A. (2004). Peer relations in childhood. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 45(1), 84-108.
- Herndon, K. J., Bailey, C. S., Shewark, E. A., Denham, S. A., & Bassett, H. H. (2013). Preschoolers' emotion expression and regulation: Relations with school adjustment. *The Journal of Genetic Psychology*, 174(6), 642-663.
- Holodyski, M., & Friedlmeier, W. (2005). *Development of emotions and emotion regulation*. New York: Springer Science & Business Media.
- Karasar, N. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Akademi.

- Kidwell, S. L., & Barnett, D. (2007). Adaptive emotion regulation among low-income African American children. *Merrill-Palmer Quarterly*, 53(2), 155-183.
- Kim, J., & Cicchetti, D. (2010). Longitudinal pathways linking child maltreatment, emotion regulation, peer relations, and psychopathology. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 51(6), 706-716.
- Koca, A. (2020). *60-72 aylık okul öncesi çocukların duğu düzenleme becerileri ile empati becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Landis, J. R., & Koch, G. G (1977). The measurement of observer agreement for categorical data. *Biometrics*, 33, 159-74.
- Lee, K. N., & Boo, Y. S. (2013). Effects of young children's temperament, emotion regulation and teacher-child relationship on prosocial behavior. *Korean Journal of Childcare and Education*, 9(4), 31-53.
- Lewis, M. (2000). Self-conscious emotions: Embarrassment, pride, shame, and guilt. In M. Lewis & J. Haviland-Jones (Eds.), *Handbook of emotions* (pp. 563-573). New York: The Guilford Press.
- Macklem, G. L. (2008). *Practitioner's guide to emotion regulation in school-aged children*. New York: Springer Science & Business Media.
- McDowell, D. J., O'Neil, R., & Parke, R. D. (2000). Display rule application in a disappointing situation and children's emotional reactivity: Relations with social competence. *Merrill-Palmer Quarterly*, 46(2), 306-324.
- Measelle, J. R., Ablow, J. C., Cowan, P. A., & Cowan, C. P. (1998). Assessing young children's views of their academic, social, and emotional lives: An evaluation of the self-perception scales of the Berkeley Puppet Interview. *Child Development*, 69(6), 1556-1576.
- Meri, D. (2020). *The mediator role of emotion regulation on the relationship between temperament and problem behaviors* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Boğazii Üniversitesi, İstanbul.
- Mirabile, S. P. (2010). *Emotion socialization, emotional competence, and social competence and maladjustment in early childhood*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, New Orleans Üniversitesi, New Orleans.
- Onat, O., & Otrar, M. (2010). Bilişsel duğu düzenleme  leğinin T rkeye uyarlanması: Geçerlik ve g venirlik alışmaları. *M. . Atat rk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 31, 123-143.
- Pons, F., Harris, P. L., & de Rosnay, M. (2004). Emotion comprehension between 3 and 11 years: Developmental periods and hierarchical organization. *European Journal of Developmental Psychology*, 1(2), 127-152.
- Prout, T. A., Malone, A., Rice, T., & Hoffman, L. (2019). Resilience, defense mechanisms, and implicit emotion regulation in psychodynamic child psychotherapy. *Journal of Contemporary Psychotherapy*, 49(4), 235-244.
- Punch, S. (2002). Research with children: the same or different from research with adults?. *Childhood*, 9(3), 321-341.

- Raver, C. C., Garner, P. W., & Smith-Donald, R. (2007). The roles of emotion regulation and emotion knowledge for children's academic readiness: Are the links causal? In R. C. Pianta, M. J. Cox, & K. L. Snow (Eds.), *School readiness and the transition to kindergarten in the era of accountability* (pp. 121-147). Baltimore: Paul H. Brookes Publishing.
- Rydell, A. M., Berlin, L., & Bohlin, G. (2003). Emotionality, emotion regulation, and adaptation among 5-to 8-year-old children. *Emotion, 3*(1), 30-47.
- Sala, M. N., Pons, F., & Molina, P. (2014). Emotion regulation strategies in preschool children. *British Journal of Developmental Psychology, 32*(4), 440-453.
- Sarıot Ertürk, Ö. (2019). *Olumlu ebeveynlik programı: Okul öncesi çocuklarda problem davranışlara etkisi ve kendini düzenleme becerisinin aracı rolü* (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.
- Schaefer, C. E., & Drewes, A. A. (2013). Oyunun ve oyun terapisinin terapötik güçleri (Ed. C. E. Schaefer). *Oyun terapisinin temelleri*, (s. 15-25). Ankara: Nobel Akademi.
- Shields, A., & Cicchetti, D. (1997). Emotion regulation among school-age children: The development and validation of a new criterion Q-sort scale. *Developmental Psychology, 33*(6), 906-916.
- Shipman, K. L., & Zeman, J. (2001). Socialization of children's emotion regulation in mother-child dyads: A developmental psychopathology perspective. *Development and Psychopathology, 13*(2), 317-336.
- Sroufe, L. A. (1997). *Emotional development: The organization of emotional life in the early years*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Stifter, C., & Augustine, M. (2019). Emotion regulation. In V. LoBue, K. Pérez-Edgar, & K. A. Buss (Eds.), *Handbook of emotional development* (pp. 405-430). New York: Springer Science & Business Media.
- Suveg, C., & Zeman, J. (2004). Emotion regulation in children with anxiety disorders. *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology, 33*(4), 750-759.
- Şahin, K. (2019). *Okul öncesi dönem çocukların duygu düzenleme becerileri ile davranış sorunları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Ünal, D. D. (2020). *Dışa yönelim davranış problemi olan okul öncesi dönem çocuklarının duygu düzenleme becerilerinin incelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Thompson, R. A. (1994). Emotion regulation: A theme in search of definition. *Monographs of The Society for Research in Child Development, 59*(2/3), 25-52.
- Tugade, M. M., & Fredrickson, B. L. (2007). Regulation of positive emotions: Emotion regulation strategies that promote resilience. *Journal of Happiness Studies, 8*(3), 311-333.
- Tunaboşlu İkiz, T. (2001). *Rorschach testinin psikanalitik yorumu-I*. İstanbul: Balam Yayıncılık.

- Veneziano L., & Hooper J. (1997). A method for quantifying content validity of health-related questionnaires. *American Journal of Health Behavior*, 21(1), 67-70.
- Wilson, F. R., Pan, W., & Schumsky, D. A. (2012). Recalculation of the critical values for Lawshe's content validity ratio. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 45, 197-210.
- Yılmaz, E. (2016). *48-72 aylık çocuklara yönelik sosyal problem çözme becerileri ölçeği'nin geliştirilmesi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Yurdugül, H. (2005, 28-30 Eylül). Ölçek geliştirme çalışmalarında kapsam geçerliği için kapsam geçerlik indekslerinin kullanılması [Kongre bildirisi]. XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Denizli.

EK 1: Örnek Madde

1. Dodo'nun çok sevdiği bir oyuncacı varmış. Dodo, her gün bu oyuncak ile çok güzel oyunlar oynarmış. Ama bir gün oyun oynarken Dodo'nun bu oyuncacı kırılmış.		
a. Dodo'nun ne hissettiğini bana gösterir misin? (Üzgün)		
b. Peki sence Dodo ne yapar bana söyler misin?		
4. Dodo, bir gün en sevdiği oyuncacı okula getirmiş. Bu oyuncakla oynarken arkadaşı Zeze, Dodo'nun oyuncacı zorla elinden almış ve geri vermemiş.		
a. Dodo'nun ne hissettiğini bana gösterir misin? (Kızgın/Öfkeli)		
b. Peki sence Dodo ne yapar bana söyler misin?		